
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Bas Flum, Joel. *Els electorats a l'esquerra del PSC-PSOE a Catalunya i les possibilitats d'un front comú*. Treball de Final de Grau (Universitat Autònoma de Barcelona), 2025 (Ciència política i gestió pública)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/327252>

under the terms of the license.

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Treball de Fi de Grau

-

**Els electorats a l'esquerra del PSC-PSOE
a Catalunya i les possibilitats d'un front
comú**

Autor: Joel Bas Flum

Tutor: Roberto Pannico

30 de gener del 2026, Campus de Bellaterra, Cerdanyola del
Vallès

Grau en Ciència Política i Gestió Pública

Agraïments

Voldria dedicar aquestes línies a agrair l'incansable suport, ajuda i compressió que he rebut en tot moment per part del meu tutor, en Roberto Pannico, que m'ha acompanyat durant el procés d'elaboració del treball. Gràcies per totes les tutories, per les idees i recursos brindats i per totes les hores del teu temps destinades a les correccions de les diverses entregues. Ha estat un plaer!

En el moment en què acabo els meus estudis de ciència política, tampoc em voldria oblidar de la meva família. Gràcies per haver-me acompanyat sempre, per ajudar-me a aixecar-me quan ha fet falta, per donar-me la millor educació possible i, en definitiva, per haver contribuït a fer de mi qui soc i tal com soc. Gràcies també per totes les sobretauls debatent sobre política i societat, intentant arreglar el món.

Reflexió sobre l'ús de la Intel·ligència Artificial (IA) en aquest treball

En el procés de treball d'aquest TFG, s'ha fet servir la Intel·ligència Artificial (IA) com a recurs per a diverses tasques, entre les quals: citació de fonts bibliogràfiques de manera adequada en format APA 7, traducció de recursos, traducció de resums del treball a altres llengües, i, en ocasions, com a cercador d'articles de premsa o recursos no acadèmics. En aquest procés de treball, qualsevol producte elaborat per la IA ha estat correctament revisat i contrastat abans de ser incorporat. L'autor d'aquest treball certifica tenir clar que la IA és un recurs més, una eina que pot ajudar i agilitzar el procés de treball, però que en cap cas es tracta d'un agent i que, sobretot, en cap cas una IA mai podrà substituir ni l'habilitat ni el talent d'un polític apassionat per la seva feina.

Joel Bas Flum

Resum i paraules clau

Resum

En aquest treball d'investigació s'aborden les diferències i similituds entre els electorats dels partits a l'esquerra del PSC-PSOE a Catalunya, és a dir d'ERC, Comuns-Sumar, la CUP i Podem. Es planteja aquesta qüestió tenint en compte l'actual debat al voltant d'una possible coalició electoral a l'esquerra del PSOE, amb l'interès de saber si els votants d'aquests partits podrien donar-li suport electoral. Pel que fa als elements teòrics, es pren en consideració la influència de les diferents clivelles ideològiques del sistema bidimensional de partits català i es revisa la literatura acadèmica sobre comportament electoral i coalicions preelectorals, destacant la similitud ideològica i la simpatia mútua entre els membres com a elements cabdals per l'èxit electoral d'una coalició. Per analitzar les diferències entre els electorats, s'utilitza la base de dades del Baròmetre d'Opinió Política del CEO (Centre d'Estudis d'Opinió de Catalunya), de novembre del 2025, que compta amb una mostra de 2.000 persones enquestades a Catalunya, 473 de les quals formen part dels electorats analitzats en aquest treball. El reduït nombre de casos de votants d'alguns partits representa una limitació d'aquest estudi. En la majoria de casos, els resultats mostren diferències poc rellevants entre els electorats en la clivella esquerra-dreta. En canvi, en l'eix nacional i territorial trobem diferències molt rellevants que dificultarien una coalició electoral, entre ERC, Comuns-Sumar, la CUP capaç de mobilitzar els electorats d'aquests quatre partits. No obstant, degut a una major similitud, una coalició reeditada entre els Comuns i Podem tindria més probabilitats de mobilitzar amb èxit els seus electorats; de la mateixa manera que ho podria fer una coalició entre ERC i la CUP.

Paraules Clau: Comportament Electoral, Coalicions Electorals, Catalunya, Sistemes de partits multidimensionals, Clivelles ideològiques.

Abstract

This research work addresses the differences and similarities between the electorates of the parties on the left of the PSC-PSOE in Catalonia, that is to say ERC, Comuns-Sumar, the CUP and Podem. This question is raised in view of the current debate about a possible electoral coalition to the left of the PSOE, with the intention of knowing if the voters of these parties could give him electoral support. As for the theoretical elements, it takes into account the influence of the different ideological cleavages of the two-dimensional system of Catalan parties and reviews the academic literature on electoral behaviour and pre-electoral coalitions, highlighting ideological similarity and mutual sympathy among members as crucial elements for the electoral success of a coalition. To analyse the differences between electorates, the database of the CEO's (the Catalan Polling and Opinion Studies Centre) Barometer, of November 2025, is used, with a sample of 2,000 respondents in Catalonia, 473 of which form part of the electorates analysed in this paper. The limited number of cases of voters from some parties represents a limitation of this study. In most cases, the results show little difference between electorates on the left-right axis. On the other hand, in the national and territorial axis we find very relevant differences that would hinder an electoral coalition between ERC, Comuns-Sumar, CUP and Podem, able of mobilizing the four electorates of these parties. However, given the higher similarity between them, a coalition between the Comuns-Sumar and Podemos would be more likely to successfully mobilize their electorates; just as a coalition between ERC and the CUP could.

Keywords: Electoral Behaviour, Electoral Coalitions, Catalonia, Multidimensional party systems, Ideological cleavages.

Sumari

1. Introducció	.....	Pàg 8
2. Marc Teòric	.....	Pàg 9
2.1. Introducció al Sistema de Partits Espanyol i al Subsistema bidimensional de Partits Català	.....	Pàg 10
2.2. Comportament electoral davant de coalicions electorals i la influència de la polarització afectiva	.....	Pàg 12
3. Hipòtesis i expectatives	.....	Pàg 15
4. Metodologia	.....	Pàg 17
5. Resultats	.....	Pàg 19
5.1. Similitud en l'escala ideològica (esquerra-dreta)	.....	Pàg 19
5.2. Similitud en l'escala de catalanisme	.....	Pàg 21
5.3. Similitud en la preferència de relacions territorials	.....	Pàg 23
5.4. Simpatia mútua	.....	Pàg 28
6. Conclusions	.....	Pàg 29
7. Referències i bibliografia	.....	Pàg 33
8. Annexos	.....	Pàg 37

Llistat d'abreviacions

Comuns-Sumar: Catalunya en Comú – Sumar.

CPE: Coalició Preelectoral. De l'anglès: “pre-electoral coalition” (PEC).

CUP: Candidatura d'Unitat Popular.

ERC: Esquerra Republicana de Catalunya.

PAEs: Partits d'àmbit estatal. Partits que competeixen a totes les convocatòries electorals i que ho fan a la gran majoria de comunitats autònomes (Barrio et Al., 2011; Barberà & Correa, 2018). A dia d'avui trobem: PP, PSOE, Vox, Sumar i Podemos.

PANEs: Partits d'àmbit no estatal. Partits que competeixen en una o en poques comunitats autònomes i no tenen perquè fer-ho en totes les convocatòries electorals (Barrio et Al., 2011; Barberà & Correa, 2018). Per exemple ERC, Junts per Catalunya, EH Bildu, PNV, UPN, BNG, Coalició Canària, Compromís, la CUP, etc.

1. Introducció, pregunta de recerca i objectius

Dins del sistema de partits espanyol, l'espai ideològic situat a l'esquerra del PSOE és un dels més difícils d'articular i mobilitzar, degut a la seva fragmentació. En el cas concret de Catalunya, l'espai a l'esquerra dels socialistes es troba conformat per Esquerra Republicana de Catalunya (ERC), la coalició entre Catalunya en Comú i Sumar (Comuns-Sumar), la Candidatura d'Unitat Popular (CUP) i Podem Catalunya¹, quatre forces diferenciades però que poden ser classificades dins de l'espai d'esquerres i sobiranista, en el sistema bidimensional català. L'objectiu d'aquest treball acadèmic és analitzar si podem trobar similituds significatives entre els electorats, a les eleccions generals, d'aquests quatre partits. Per aquest motiu, ens guiarem per la següent pregunta de recerca:

Són similars els electorats dels partits a l'esquerra del PSC-PSOE a les eleccions generals a Catalunya?

La rellevància d'aquesta pregunta radica en l'actual debat al voltant de la configuració d'un "front ampli", d'una candidatura conjunta, dels partits situats a l'esquerra del PSOE d'arreu de l'estat, a les properes eleccions generals. Alguns dirigents i exdirigents polítics, com Ada Colau i Joan Tardà, també han traslladat aquest debat a l'àmbit català, proposant una coalició electoral dels partits situats a l'esquerra del socialistes a Catalunya (Rocha, C., 2025, 4 de maig; Tardà J, 2025, 5 d'agost; Rocha, C., 2025, 6 de agosto; Alcobendas, M. 2025, 2 de novembre). L'objectiu d'analitzar les similituds entre els electorats d'ERC, Comuns-Sumar, CUP i Podem, és estimar si els diferents electorats podrien votar una coalició electoral que agrupés aquests quatre partits.

Tanmateix abans de realitzar qualsevol anàlisi dels diferents electorats, és necessari, en primer lloc, introduir i descriure els sistemes de partits espanyol i català, tot considerant diversos elements del sistema polític com les diferents clivelles, el comportament de l'electorat català i alguns elements del sistema electoral. En segon lloc, cal revisar la literatura acadèmica sobre comportament electoral en relació a les coalicions

---

¹ Podem Catalunya va separar-se, a finals de 2023, de Catalunya en Comú amb qui anteriorment formava la coalició "En Comú-Podem".

preelectorals, posant així el focus en els factors que condicionen el vot a una coalició electoral. Entre aquests factors ens centrarem en la proximitat ideològica i l'asimetria entre els membres d'una coalició, a més de la simpatia mútua entre ells.

Donada la influència de la similitud ideològica en l'èxit electoral d'una coalició, la majoria de les nostres hipòtesis van dirigides a testar la similitud ideològica, tant en l'eix esquerra-dreta com en l'eix nacional i territorial. Per últim, en la darrera hipòtesi posem el focus en la simpatia mútua entre els electorats.

Per tal de posar a prova les diferents hipòtesis, recorrem a les dades del Baròmetre del CEO de novembre del 2025, que compta amb una mostra de 2.000 persones enquestades a Catalunya. Dins d'aquesta mostra, la nostra població d'estudi seran les 473 persones que tenen intenció de votar a les eleccions generals a ERC, Comuns-Sumar, CUP o Podem. A partir d'aquestes dades compararem les diferències pel que fa a les ubicacions dels diferents electorats en les escales ideològica i de catalanisme, pel que fa a les preferències territorials i referent a les simpaties mútues. A l'hora de mesurar la magnitud diferències entre electorats farem servir la d de Cohen.

L'anàlisi d'aquestes variables apunta a una similitud ideològica entre els diferents electorats en l'eix esquerra-dreta, mentre que en l'eix nacional i, sobretot, en les preferències de relacions territorials, les diferències són molt més rellevants, fet que pot dificultar la confluència dels actors en aquest aspecte, donada les diferències entre els electorats. Mentrestant, els resultats referents a la simpatia mútua entre els electorats no representen un obstacle per a la formació de la coalició electoral.

2. Marc Teòric

En aquest primer apartat, abans d'elaborar qualsevol anàlisi, volem fer una breu introducció a les clivelles i espais del sistema de partits espanyol i català a mode de context. Seguidament revisarem la literatura sobre coalicions electorals per tal de conèixer aquells factors que determinen l'èxit d'una coalició electoral com la proposada.

2.1. Introducció al Sistema de Partits Espanyol i al Subsistema de Partits Català

Pel que fa al context del nostre cas d'estudi, el sistema de partits d'Espanya es caracteritza a dia d'avui per ser un sistema pluripartidista moderat en què la majoria dels partits s'agrupen en dos blocs parlamentaris confrontats al voltant del principal eix de competició. Així com a la gran majoria de democràcies europees, la competició política s'articula al voltant de la fractura socioeconòmica, l'eix esquerra-dreta, al voltant de la qual històricament hi ha hagut una competició centrípeta de caràcter moderat (Rodríguez-Teruel & Barrio, 2018).

Tanmateix aquest no és l'únic eix de conflicte rellevant a la política espanyola, degut a la presència de la clivella centre-perifèria que s'entén, d'una banda, com el debat sobre l'organització territorial de l'estat (entre la centralització i la descentralització d'aquest) i, d'altra banda, la voluntat de més autonomia o de fins i tot d'independència d'algunes comunitats autònomes que representen nacions sense estat. En regions com Catalunya, el País Basc o les Illes Canàries, una proporció important de votants declara tenir un vincle més proper amb el seu territori particular que amb Espanya (Rodríguez-Teruel & Barrio, 2018).

L'existència d'una forta identitat territorial a Catalunya i el País Basc ha configurat dos subsistemes amb dinàmiques pròpies i actors molt diferenciats respecte a la resta de comunitats, on la clivella territorial o ètnica-cultural té una rellevància similar a la clivella socioeconòmica, de manera que totes dues influencien el comportament polític de votants i de partits, i en termes d'aliances (Rodríguez-Teruel, Barrio, 2018). La preeminència d'una clivella respecte a l'altra ha variat en funció de l'etapa del sistema de partits català. Les aliances entre partits catalans des del 1995 fins l'any 2012 es van donar majoritàriament en clau esquerra-dreta, mentre que, durant l'etapa coneguda com "el procés independentista", l'eix predominant de la política catalana va ser l'eix nacional o territorial (Culla, J. B., 2017). Com a conseqüència a l'encreuament perpendicular dels dos eixos, socioeconòmic i territorial, es configuren espais ideològics més diversos, en què esquerres i dretes es divideixen a la vegada en un ampli espectre identitari entre el

catalanisme i l'espanyolisme. D'aquesta manera, el taulell polític català queda dividit en: esquerra catalanista, esquerra espanyolista (espai pràcticament buit i desarticulat), dreta catalanista i dreta espanyolista.

Quan ens referim al sistema de partits català, a més, cal fer clara èmfasi al seu component multinivell, ja que la majoria dels partits competeixen en diferents arenes, entre elles les eleccions generals, autonòmiques i municipals. Entre les generals i les autonòmiques, en la major part de les ocasions, s'ha donat una dualitat en el resultat. Aquesta es deu al fenomen de l'abstenció diferencial, la desmobilització de l'electorat amb poc sentiment de pertinença català a les eleccions autonòmiques, i del vot dual, canvi de preferència en el vot en funció del tipus d'eleccions (Bartomeus, 2018). Per posar algun exemple, Comuns-Sumar, un dels partits més clarament afectat per aquests dos fenòmens, obté un 14% dels vots vàlids a les generals del 2023, en contraposició al 5,84% a les eleccions al Parlament del 2024. El canvi de preferències es deu a una major rellevància de l'eix esquerra-dreta a les eleccions generals i a una major rellevància de l'eix territorial a les autonòmiques (Bartomeus, 2018).

En els darrers anys, sembla ser que la política catalana ha entrat en una nova etapa en què els antics blocs independentista i unionista es troben desintegrats i en què tant els diferents debats com aliances parlamentàries es donen, novament, al voltant de l'eix esquerra-dreta, tant en l'àmbit autonòmic com estatal. Mentrestant, l'eix territorial, tot i que present, ocupa un segon pla (Font, M., 2025; Rigol Baulenas, A., 2025). En aquest nou context, els socialistes, partit de govern en minoria a Catalunya i a l'estat, necessiten fer nombroses concessions, tant en l'eix socioeconòmic com el territorial, per aconseguir el suport parlamentari imprescindible dels partits situats a la seva esquerra. Podem posar diversos exemples com la Llei d'Amnistia, el traspàs de Rodalies a Catalunya o acords en matèria de finançament en favor de les comunitats autònomes.

Per aquest motiu que diversos líders de formacions d'esquerres estan posant sobre la taula la proposta de fronts amplis, partint de l'objectiu de mobilitzar en més mesura els electorats a l'esquerra del PSOE i d'aquesta manera, d'una banda augmentar la influència parlamentària sobre els socialistes, tenint així més poder negociador, i, de l'altra, tenir possibilitats de contrarestar l'augment electoral de l'extrema dreta.

Amb la intenció de saber si una proposta de front d'esquerres com aquesta podria tenir èxit, en el següent subapartat elaborem una revisió de la literatura per saber quins són els

factors que augmenten les possibilitats d'èxit electoral d'una coalició, ja que, en aquest sentit, és imprescindible pel nostre treball conèixer els elements que determinen el suport a una coalició electoral per part dels electorats dels diferents partits que hi participen.

2.2. Comportament electoral davant de coalicions electorals i la influència de la polarització afectiva

Arribats a aquest punt, seria necessari saber, considerant la formació d'una coalició preelectoral (CPE), en quines condicions és més probable que els votants dels partits que hi participen li donin suport. Hi ha poca literatura que tracti aquesta qüestió: l'efecte que té una coalició preelectoral en el comportament dels votants, els quals han de decidir si seguir donant suport al seu partit votant la coalició on s'integra o bé descartar votar aquesta coalició i votar un altre partit.

Per tal de superar les dificultats i restriccions del sistema electoral, sobretot en sistemes majoritaris, els partits necessiten coordinar-se per no veure's perjudicats en la seva representació, especialment pel que fa als partits més petits (Cox, 1997; Gschwend & Hooghe, 2008). A diferència de les eleccions europees, en què s'usa el districte únic (fet que obliga a diferents PANEs d'arreu de l'estat a presentar-s'hi en coalició per obtenir representació al Parlament Europeu)², a les eleccions generals espanyoles la circumscripció és la província, fet que millora les possibilitats de representació dels PANEs mentre que, en alguns casos perjudica als PAEs més petits (Equipo Piedras de Papel, 2015).

Entenem coma magnitud de districte el nombre de diputats que s'escullen a cada circumscripció. Es tracta d'un element determinant en la permissivitat del sistema electoral, que pot dificultar la representació als partits més petits (Blais & Carty, 1991). En el cas d'Espanya, les circumscripcions són majoritàriament plurinominals i la seva magnitud de districte és altament variable.³ D'aquesta manera, les províncies amb menys

---

² A les eleccions al Parlament Europeu el districte únic perjudica les possibilitats de representació dels partits amb menys vots. Per aquest motiu ERC, EH Bildu, BNG i Ara Més s'agrupen en la coalició "Ara Repúbliques", mentre que els partits PNV i Coalició Canària també es presenten conjuntament.

³ Per exemple, a Catalunya, mentre que a la circumscripció de Barcelona s'escullen 32 diputats, només se n'escullen 6 a Girona i Tarragona i, en el cas de Lleida,

escons a proveir, presenten més dificultats de representació pels partits amb menys suport electoral (Cox, 1997).

En aquest sentit les coalicions preelectorals són una eina per superar les restriccions electorals del sistema. Tanmateix, quan diversos partits acorden una coalició d'aquest tipus, no saben quina serà la reacció dels seus electors ni si aquests es sentiran representats per la nova coalició (Boix 1999; Golder 2005; Gschwend & Hooghe, 2008). Gschwend & Hooghe (2008) i Hortala-Vallve, Meriläinen & Tukiainen (2024) analitzen quins factors condicionen als electorats dels diferents partits a donar suport a la coalició.

El primer d'aquests factors clau assenyalat pels autors és la distància ideològica. Golder (2006), mostra com la formació exitosa de CPEs depèn en gran mesura de la distància ideològica entre els partits membres, si aquesta esdevé massa gran, serà més atractiu pels electors votar un partit de fora de la coalició amb un programa similar a l'inicialment preferit. Els resultats publicats amb evidències empíriques que aporten els diversos autors apunten que la distància ideològica entre els partits de la coalició és la variable més important, de manera que els membres només poden donar per fet l'èxit electoral de la coalició si hi ha una forta congruència ideològica entre ells. Aquest fenomen es deu a la anticipació per part dels votants dels costos polítics que suposa negociar amb un partit ideològicament distant. És a dir, els votants d'un partit no estaran disposats a donar suport a la nova coalició si consideren que caldrà fer massa concessions en les polítiques públiques que volen impulsar (Gschwend & Hooghe, 2008). Un fenomen clau corroborat per Hortala-Vallve et Al. (2024) que destaquen com a les eleccions locals de Finlàndia les CPEs ideològicament més distants són aquelles més castigades electoralment, perdent intenció de vot respecte als resultats obtinguts anteriorment per separat.

El segon element es basa en l'asimetria dels membres: pels votants del partit petit de la coalició és més complicat donar-hi suport, ja que assumeixen que tindrà menys poder de negociació i per tant més dificultats per traslladar el seu programa. Considerant així la possible implicació que el vot a un partit petit és més un acte expressiu que el vot a un partit gran (Gschwend & Hooghe, 2008). Els votants de les formacions petites avantposen la ideologia i la congruència del programa a la maximització de la seva representació o poder. En una coalició asimètrica, els partits petits poden veure's obligats a acceptar els interessos dels partits grans, mentre que aquests poden considerar que les formacions

---

només 4.

petites estan sobrerrepresentades dins la coalició electoral (Hortala-Vallve et Al., 2024). Els resultats d'aquests estudis mostren com, efectivament, els electors dels partits petits tenen més incentius per descartar votar la coalició que els electors dels partits grans que són més lleials.

Per últim, la darrera qüestió clau a nombrar és la simpatia entre els membres (Gschwend & Hooghe, 2008): la probabilitat de vot a la coalició per part dels electors d'un partit disminuirà en funció de com els desagradi el company de coalició (Gschwend & Hooghe, 2008). Aquest factor de simpatia, mencionat per aquests autors, està molt relacionat amb el fenomen que, en la literatura, es coneix com polarització afectiva.

Quan fem servir el terme de polarització afectiva (PA), ens referim al grau de simpatia o animadversió, per part d'un individu o col·lectiu, cap a partits polítics, dirigents o qualsevol altre col·lectiu polititzat, votants, militants o simpatitzants d'una organització política (Garrido et Al., 2021; Mayordomo, 2021; Torcal, 2023; Llop Guiteras, 2023). Segons Rodríguez et Al. (2022) la polarització afectiva pot donar-se en dos sentits: polarització afectiva positiva, entesa com a sentiment de simpatia o pertinença a un grup determinat (*in-group*); i polarització afectiva negativa, entesa com a sentiment d'adversió o oposició a un grup extern determinat (*out-group*) (Rodríguez et Al., 2022; Llop Guiteras, 2023).

A l'hora de dur a terme una coalició electoral capaç de mobilitzar els electors dels diversos partits, és cabdal que els votants de cada partit processin un mínim nivell de simpatia envers els altres partits de la coalició. En aquest sentit, en sistemes multipartidistes, un votant pot considerar diversos partits d'un mateix bloc com a *in-group*, fet que pot traduir-se en una major confiança cap aquests partits (Garry, 2007; Wagner, 2021).

3. Hipòtesis

Davant de la impossibilitat de poder mesurar empíricament l'èxit electoral d'aquesta hipotètica coalició (que pot ser que mai es presenti), la nostra intenció és analitzar les diferències entre els electorats dels partits que podrien formar part d'aquesta candidatura conjunta. A l'hora d'analitzar aquestes diferències, ens fixarem en els factors, comentats a la secció anterior, que poden determinar l'èxit electoral de les coalicions. Ens centrarem especialment en la similitud ideològica dels electorats, en els diferents eixos, i en el grau de simpatia mútua.

En primer lloc, partint de la importància d'aquest eix, analitzarem les diferències dels diferents electorats en l'eix esquerra-dreta. En segon lloc, ens fixarem en les diferències en l'eix nacional i en les preferències de relacions territorials entre Catalunya i Espanya, dos factors també rellevants dins del sistema polític català. Finalment, considerarem la polarització afectiva entre els diferents electorats, posant el focus en la simpatia mútua entre ells. Seguint aquest guió, a continuació, presentem les nostres hipòtesis sobre les diferències entre aquests electorats.

En base a la literatura consultada sobre coalicions preelectorals, la proximitat ideològica entre els seus membres és el factor que més pot influir en el seu èxit electoral. Per tant, és de vital importància investigar aquesta qüestió aplicada al nostre cas d'estudi, ja que a partir de la proximitat ideològica dels votants dels partits que formen part d'aquesta coalició, volem saber si podrien ser compatibles per configurar una candidatura conjunta exitosa. Encara que estiguem parlant de partits clarament situats a l'esquerra, també és cert que es tracta de partits amb posicions diferenciades en aquest eix. La nostra intenció és observar si hi ha diferències significatives en l'eix ideològic entre els diversos electorats. En cas que no n'hi hagi, una coalició electoral no hauria de representar cap problema pels electors. Pensem que aquesta hipòtesi es complirà ja que els partits, els electorats dels quals estem analitzant, presenten discursos i programes electorals similars amb propostes en comú, a més de coincidir nombroses vegades en el sentit del seu vot parlamentari, votant sempre amb el bloc de les esquerres parlamentàries tant al Parlament de Catalunya com al Congrés del Diputats (Rigol Baulenas, A., 2025).

H1: No existeixen diferències ideològiques substantives, en l'eix esquerra-dreta, entre els electorats dels partits a l'esquerra del PSC-PSOE a Catalunya.

Entenem la clivella nacional com l'espectre en què els individus consideren la seva identitat o sentiment nacional cap a un territori, com poden ser Catalunya o Espanya. Es tracta d'un valor polític, derivat del sentiment de pertinença a una comunitat nacional, lingüística o cultural, que pot condicionar el comportament electoral (Anduiza & Bosch, 2004). En aquest sentit, encara que la major part dels votants d'aquests partits s'identifiquin com a catalanistes, la nostra hipòtesi és que trobarem diferències significatives en aquest eix entre els votants d'ERC i CUP, per un costat, i els votants de Comuns-Sumar i Podem, per l'altre. En el primer cas, pensem que és més probable que els votants presentin un sentiment nacional únicament envers Catalunya, ja que es tracta d'electorats de partits independentistes que, a més, tenen molt present la defensa de la llengua catalana en el seu discurs. En canvi, en el segon cas, pensem que és probable que bona part dels votants de Comuns-Sumar i de Podem, tinguin una identitat nacional dual, envers Catalunya i Espanya, que probablement moderi aquest sentiment catalanista. En cas que les dades donin suport aquesta hipòtesi, donant-se aquestes diferències, suposaria un problema pels electors a l'hora de donar suport a aquesta coalició.

H2: Existeixen diferències substantives en l'eix nacional entre els electorats dels partits a l'esquerra del PSC-PSOE a Catalunya.

És d'especial interès, partint del conflicte d'encaix territorial, saber quines preferències tenen els diferents electorats pel que fa a les relacions territorials entre Catalunya i l'Estat Espanyol. Pensem que els electorats analitzats en aquest treball es decantaran per preferències territorials que suposen més autonomia i sobirania per Catalunya. Tanmateix, esperem trobar una dualitat entre, els votants de Comuns-Sumar i Podem, d'una banda, electors de partits que s'autodefineixen com a federalistes; i, d'altra banda els votants d'ERC i CUP, electors de partits que s'autodefineixen com a independentistes en els seus estatuts. Si, finalment, les dades són coherents amb aquesta hipòtesi i s'observen diferències en aquest aspecte entre els diversos electorats, podria significar un obstacle per a la formació d'una hipotètica coalició entre aquests partits.

H3: Pel que fa a les preferències de relacions territorials entre Catalunya i Espanya, hi ha diferències substantives entre els electorats dels partits a l'esquerra del PSC-PSOE a Catalunya.

Revisant la literatura emprada per l'apartat del marc teòric que tracta l'èxit electoral de les coalicions electorals, un factor clau és la mesura en què als electorats dels partits membres de la plataforma els hi agraden o desagraden els companys de coalició del seu partit (Gschwend & Hooghe, 2008). Per aquest motiu volem conèixer la simpatia mútua entre els partits de la coalició. Pensem que els diferents electorats a l'esquerra del PSC-PSOE presentaran una simpatia mútua major a la simpatia mitjana que tenen envers tots els partits que concorren a les eleccions generals a Catalunya. De ser així, aquest aspecte no suposaria cap obstacle per a la configuració d'una coalició electoral, ans el contrari. Llancem aquesta hipòtesi partint de la premissa que ERC, els Comuns, la CUP i Podem, formen part del mateix espai ideològic, d'esquerres i sobiranista, de manera que, compartint ideals i interessos, és possible que identifiquin a diversos d'aquests partits com a *in-group*.

H4: La simpatia mútua entre els electorats a l'esquerra del PSC-PSOE és major que la simpatia d'aquests envers tots els electorats dels partits electorals que concorren a les eleccions generals a Catalunya.

4. Metodologia

Un cop tancades les consideracions teòriques i conceptuals, procedim a establir una metodologia per corroborar les hipòtesis de recerca realitzant un anàlisi de diferents variables. Recordem que aquest treball aborda les similituds entre els electorats d'ERC, Comuns, CUP i Podem, per tant la població d'estudi seran els electorats d'aquests quatre partits. Farem servir les dades del Baròmetre d'Opinió Política del CEO de novembre de 2025 el qual compta amb una mostra de 2.000 persones enquestades a Catalunya.

Per poder analitzar les diferències entre electorats adoptarem diferents variables dependents. Tractant-se d'un espai bidimensional, prendrem en consideració, d'una banda, l'escala ideològica esquerra-dreta, en què 0 significa extrema esquerra i 10 significa extrema dreta. D'altra banda, també posarem el focus en l'eix territorial o nacional, observant primer en la ubicació en l'eix de catalanisme, sent 0 mínim catalanisme i 10 màxim catalanisme, i fixant-nos seguidament en la preferència de relacions territorials entre Catalunya i Espanya. Aquest últim factor, es tracta d'una

variable categòrica, amb quatre categories, transformada en contínua, a partir de la següent escala: “Una regió d’Espanya” = 1; “Una comunitat autònoma d’Espanya” = 2; “Un estat dins una Espanya federal” = 3; “Un estat independent” = 4.

Per últim, també ens fixarem en el grau de simpatia entre els electorats de la hipotètica coalició i en la simpatia entre aquests i la resta de partits electorals que es presenten a les eleccions generals a Catalunya. Com a variable independent, prenem la intenció de vot a les eleccions al Congrés dels Diputats.⁴ Partint d’aquesta intenció de vot, tenim 283 casos que votarien ERC (14,1% dels enquestats), 83 que votarien Comuns-Sumar (4,2%), 60 que votarien la CUP (3%) i 47 que votarien a Podem (2,4%).

A continuació, analitzarem la similitud entre els diferents electorats, comparant les mitjanes corresponents a cada un d’ells respecte les diferents variables numèriques descrites al paràgraf anterior. Mesurarem les diferències entre aquests valors i la magnitud d’aquestes diferències. Per fer-ho utilitzarem la *d de Cohen (d)*, un càlcul que serveix per indicar com de gran o rellevant és la diferència entre dues mitjanes. Per a la seva interpretació solen utilitzar-se els següents barems: si el valor absolut de d és inferior a 0,2, es tractarà d’un efecte trivial; si d es troba entre 0,2 i 0,49, estarem parlant d’un efecte petit; si d es troba entre 0,5 i 0,79, es tractarà d’un efecte moderat; mentre que si d supera 0,79, estarem davant d’un efecte gran.

Per últim, entenent la polarització afectiva com el grau de simpatia o animadversió cap a un col·lectiu polititzat, en aquest cas, volem saber quin grau de simpatia té cada electorat envers la resta, en una escala del 0 al 10, en la qual el 0 és molta antipatia i el 10 molta simpatia. Primerament, observarem el grau de simpatia mútua entre els electorats que podrien formar part de la coalició i posteriorment ens fixarem en el grau de simpatia que tenen aquests electorats cap a tots els electorats dels partits que concorren a les eleccions generals a Catalunya, incloent els electorats de la coalició, a més dels electorats de la resta de partits (PP, PSOE, Vox i Junts per Catalunya).

5. Resultats

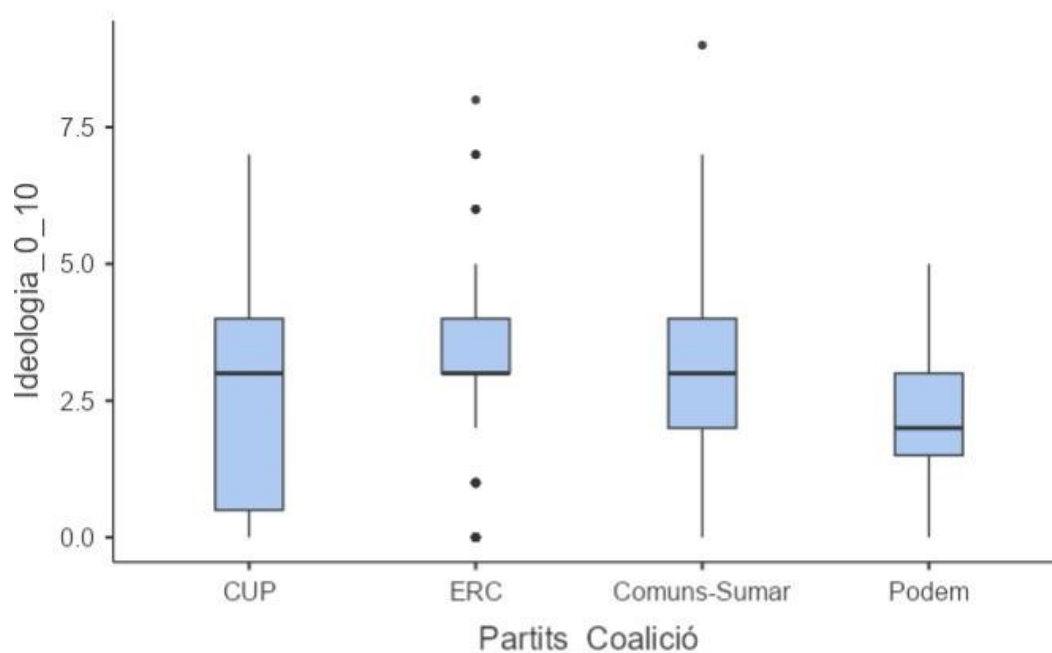
---

⁴ Veure la taula de variables a l’Annex

En aquesta secció, a partir dels resultats de la mostra (baròmetre del CEO de novembre de 2025), compararem les similituds i diferències entre els quatre electorats que podrien formar part de la coalició pel que fa a l'escala ideològica, l'escala de catalanisme, les preferències de relacions territorials i la simpatia mútua, dedicant un subapartat a cada una d'aquestes seccions. En cada cas, començarem mostrant i comentant la distribució dels diferents electorats per considerar com s'ubiquen a les diferents escales i en quins punts es concentren majoritàriament. Seguidament, a cada subapartat també comentarem per parelles d'electorats la diferència de mitjanes i la rellevància d'aquestes diferències.

5.1. Similitud en l'escala ideològica (esquerra-dreta)

Figura 1. Distribució dels electorats a l'escala ideològica (0-10)

Gràfic d'elaboració pròpia fet amb Jamovi.

A l'escala ideològica (0-10): 0 = "Extrema esquerra"; 10 = "Extrema dreta".

En la Figura 1 observem les distribucions dels diferents electorats a l'escala ideològica, on 0 equival a "Extrema esquerra" i 10 equival a "Extrema dreta", de manera que un valor més elevat significa més a la dreta. Destaquem doncs, d'una banda, que els electorats de la CUP i de Podem són aquells més desplaçats a l'esquerra. En el primer cas, tot i tenir una mediana de 3, l'electorat "cupaire" presenta un primer quartil situat al 0,5, molt proper del valor 0 (Extrema esquerra) i una mitjana de 2,51. En el segon cas, l'electorat de Podem és

aquell amb una mediana inferior a la de la resta d'electorats, amb un valor de 2, i amb una mitjana de 2,32. D'altra banda, els electorats d'ERC i Comuns-Sumar presenten una distribució més concentrada al voltant del 3, amb valors situats menys a l'esquerra, però amb presència de més casos atípics, alguns d'ells situats en valors de dreta (superiors a 5), sobretot en el cas dels republicans. Pel que fa a aquests dos electorats, més moderats en l'eix ideològic, les seves mitjanes són de 3,27 i 3,12, respectivament.

Taula 1. Comparació de les diferències de les mitjanes dels electorats a l'escala ideològica (0-10)

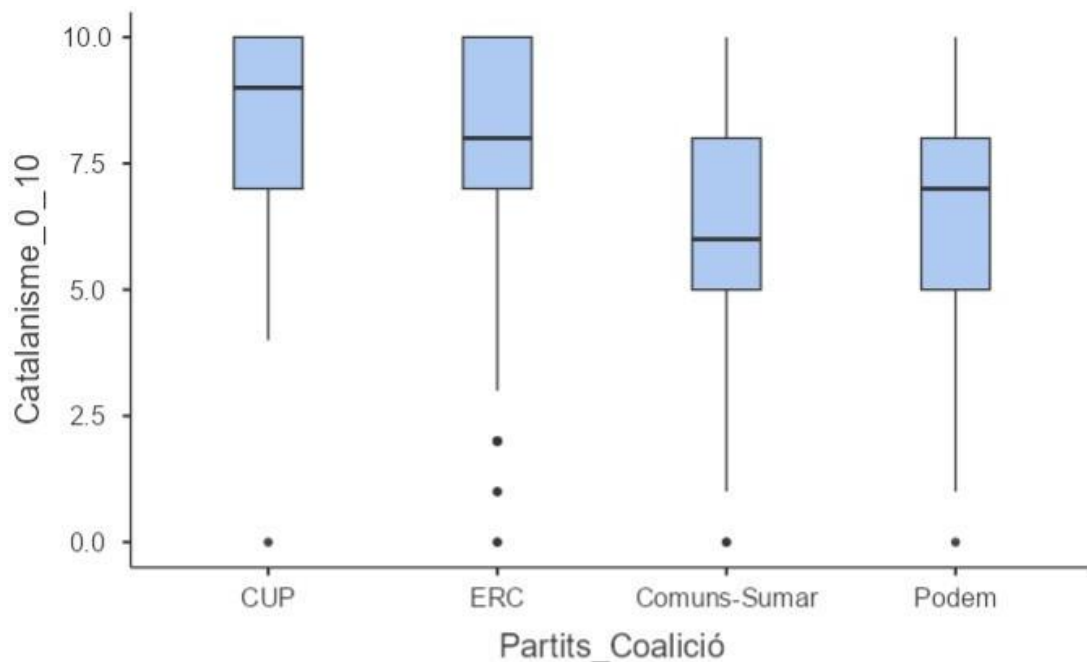
Electors dels partits (A-B)	Mitjana Electorat A	Mitjana Electorat B	Diferència de les mitjanes $\bar{x}_A - \bar{x}_B$	d de Cohen $\frac{\bar{x}_A - \bar{x}_B}{s}$	Magnitud de la diferència
ERC-Comuns	3,27	3,12	0,15	0,09	Trivial
ERC-CUP	3,27	2,51	0,76	0,46	Petita
ERC-Podem	3,27	2,32	0,95	0,61	Moderada
Comuns-CUP	3,12	2,51	0,61	0,38	Petita
Comuns-Podem	3,12	2,32	0,80	0,56	Moderada
CUP-Podem	2,51	2,32	0,19	0,11	Trivial

Com veiem a la Taula 1, efectivament, hi ha molt poca diferència, a l'escala ideològica, entre els electorats d'ERC i Comuns, amb valors més moderats; mentre que els electorats de CUP i Podem presenten mitjanes també similars i amb valors més extrems, més situats a l'esquerra. Encara que totes les diferències de mitjanes entre els electorats són inferiors al punt de diferència, la magnitud de l'efecte d'aquestes diferències varia en cada cas. Concretament, la mitjana dels votants de Podem és la que es troba ideològicament més distanciada de les mitjanes dels electors d'ERC i Comuns, amb magnituds d'efecte moderades (de 0,61 i 0,56), que ens indica que aquestes diferències són rellevants. Pel que fa a les diferències entre l'electorat de la CUP i el binomi d'electorats d'ERC i Comuns, les diferències són poc rellevants, encara que la diferència entre els electorats d'ERC i CUP (0,46) és gairebé moderada. Per últim, com ja hem afirmat anteriorment, les

diferències són trivials entre els votants d'ERC i Comuns (0,09), per un costat, i els votants de CUP i Podem (0,11), per l'altre.

5.2. Similitud en l'escala de catalanisme

Figura 2. Distribució dels electorats a l'escala de catalanisme (0-10)

Gràfic d'elaboració pròpia fet amb Jamovi

A l'escala de catalanisme (0-10): 0 = "Mínim catalanisme"; 10 = "Màxim catalanisme"

La Figura 2 mostra la distribució dels electorats a l'escala de catalanisme, en què 0 significa "Mínim catalanisme" i 10 significa "Màxim catalanisme". D'aquesta distribució destaquem, d'una banda, que els electorats dels dos partits independentistes, ERC i CUP, es concentren majoritàriament en posicions superiors al 7 i molt properes al 10 (Màxim catalanisme), sobretot en el cas de la CUP. D'altra banda, els electorats de Comuns-Sumar i Podem, es concentren entre el 5, valor ambivalent, i el 8, un valor més proper al punt màxim de catalanisme. A diferència dels dos anteriors, els electorats de Comuns-Sumar i Podem es troben distribuïts en més valors de l'escala. Tots els electorats presenten algun

valor atípic inferior al 2,5, sobretot pel que fa als votants d'ERC, l'electorat més nombrós de la mostra.

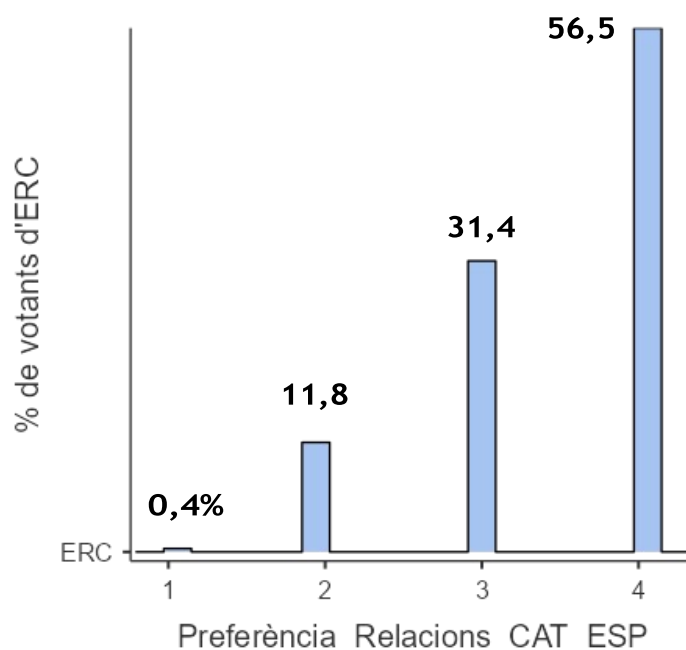
Taula 2. Comparació de les diferències de les mitjanes dels electorats a l'escala de catalanisme (0-10)

Electors dels partits (A-B)	Mitjana Electorat A	Mitjana Electorat B	Diferència de les mitjanes $\bar{x}_A - \bar{x}_B$	d de Cohen $\frac{d}{\sigma}$	Magnitud de la diferència
ERC-Comuns	7,82	6,39	1,43	0,68	Moderada
ERC-CUP	7,82	8,27	0,45	0,22	Petita
ERC-Podem	7,82	6,33	1,49	0,72	Moderada
Comuns-CUP	6,39	8,27	1,88	0,85	Gran
Comuns-Podem	6,39	6,33	0,06	0,03	Trivial
CUP-Podem	8,27	6,33	1,94	0,88	Gran

La dualitat observada a les distribucions també es pot traslladar en gran part a les diferències entre mitjanes d'aquests electorats. La Taula 2 ens mostra que la diferència de mitjanes entre els electorats de Comuns i Podem és gairebé irrisòria i la rellevància d'aquesta diferència és més que trivial (amb una mínima magnitud d'efecte, una d de Cohen de 0,03). Quan a la parella d'electorats ERC-CUP, tot i no tenir aquest nivell de similitud, la diferència de gairebé mig punt entre elles presenta una magnitud d'efecte petita (0,22), fet que es tracta d'una diferència poc rellevant. Encara que el binomi de Comuns-Sumar i Podem es trobi bastant distanciat dels altres dos electorats en aquesta escala, cal assenyalar que es troba més pròxim de l'electorat d'ERC, amb diferències de mitjana properes al punt i mig, que ja es presenten moderadament rellevants (0,68 i 0,72); mentre que amb la CUP la distància augmenta encara més, fins gairebé els dos punts i es tracta de diferències molt rellevants (en aquests casos les magnituds dels efectes són de 0,85 i 0,88).

5.3. Similitud en la preferència de relacions territorials

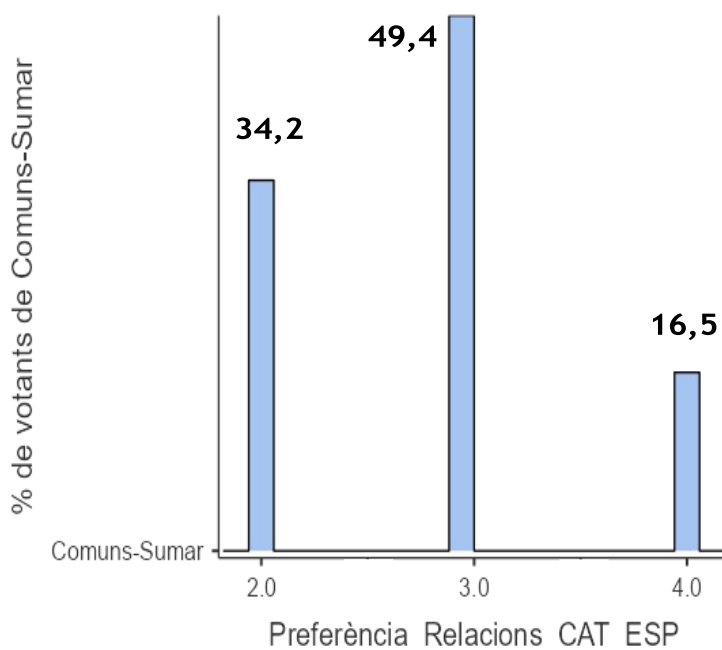
Figura 3.1. Distribució dels votants d'ERC en les preferències de relacions territorials (1-4)

Gràfic d'elaboració pròpia fet amb Jamovi. A l'eix horitzontal: 1 = “Una regió d'Espanya” ; 2 = “Una comunitat autònoma d'Espanya”; 3 = “Un estat dins una Espanya federal”; 4 = “Un estat independent”.

Com observem a la Figura 3.1., l'electorat d'ERC és majoritàriament independentista (56,5%), encara que gairebé la meitat dels seus votants a les eleccions generals no ho són. Una mica menys d'un terç dels seus votants (31,4%), es mostren favorables a que Catalunya sigui un estat dins una Espanya federal; mentre que un 11,8% d'aquests es mostra conforme amb l'actual model de relacions entre Catalunya i Espanya, una Catalunya autònoma dins d'Espanya.

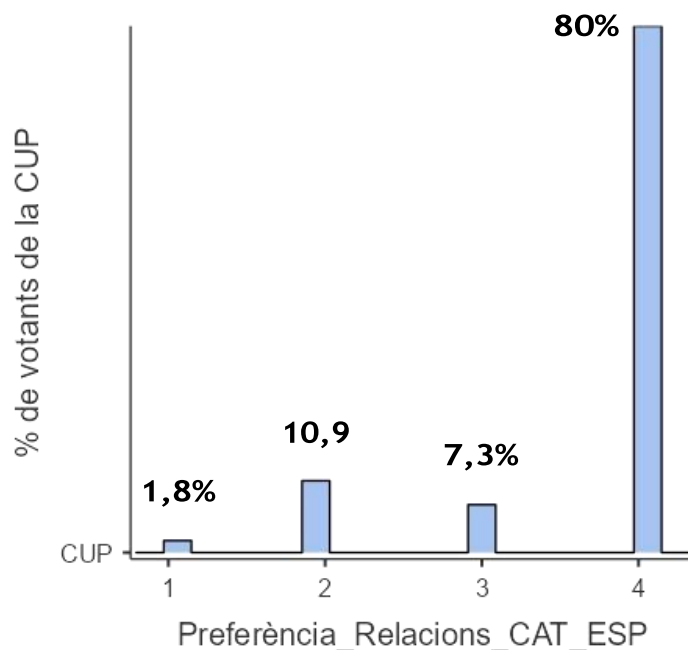
Figura 3.2. Distribució dels votants de Comuns-Sumar en les preferències de relacions territorials (1-4)

Gràfic d'elaboració pròpia fet amb Jamovi. A l'eix horitzontal: 1 = “Una regió d'Espanya” ; 2 = “Una comunitat autònoma d'Espanya”; 3 = “Un estat dins una Espanya federal”; 4 = “Un estat independent”.

La Figura 3.2. mostra que l'electorat de Comuns-Sumar és majoritàriament federalista tot i tenir també més d'un terç de votants autonomistes i una petita part de votants que prefereixen la secessió. Concretament, presenta un 49,4% de votants que volen que Catalunya esdevingui un estat dins d'una Espanya federal, seguit d'un 34,2% de votants que prefereixen l'estatus quo autonòmic. De totes maneres, un 16,5% de l'electorat dels Comuns es declara independentista.

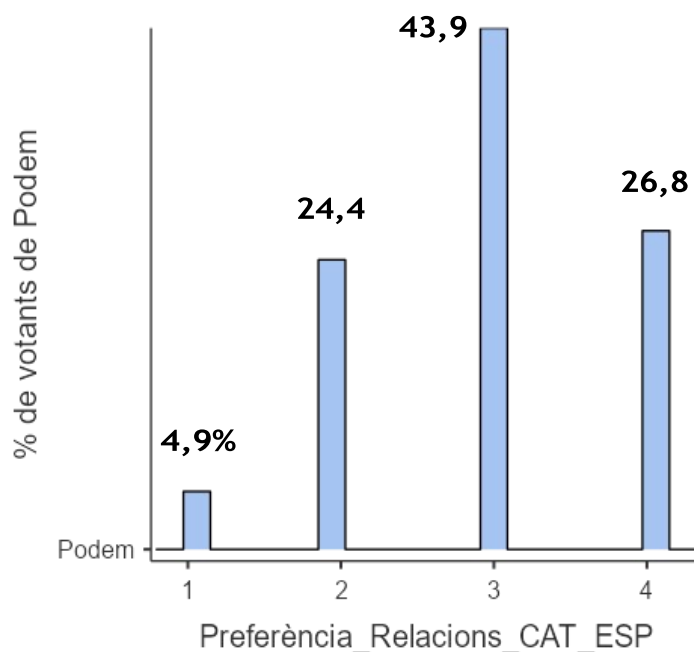
Figura 3.3. Distribució dels votants de la CUP en les preferències de relacions territorials (1-4)

Gràfic d'elaboració pròpia fet amb Jamovi. A l'eix horitzontal: 1 = “Una regió d'Espanya” ; 2 = “Una comunitat autònoma d'Espanya”; 3 = “Un estat dins una Espanya federal”; 4 = “Un estat independent”.

La figura 3.3. ens ensenya la distribució de l'electorat de la CUP segons les seves preferències territorials. Destaquem que aquest electorat és el que presenta un percentatge més alt de votants independentistes. Un 80% del seu electorat es concentra en la preferència de l'estat independent. Considerant la resta de casos: un 10,9% de votants autonomistes, un 7,3% del votants federalistes i un 1,8% de votants regionalistes, tractant-se de casos atípics.

Figura 3.4. Distribució dels votants de Podem en les preferències de relacions territorials (1-4)

Gràfic d'elaboració pròpia fet amb Jamovi. A l'eix horitzontal: 1 = “Una regió d'Espanya” ; 2 = “Una comunitat autònoma d'Espanya”; 3 = “Un estat dins una Espanya federal”; 4 = “Un estat independent”.

La Figura 3.4. ens mostra una distribució molt dispersa pel que fa a les preferències de relacions territorials de l'electorat de Podem. Observem a la figura que la majoria de votants de Podem (43,9%) aposten per una solució federal al conflicte d'encaix territorial entre Catalunya i Espanya. Destaquem també que més d'una quarta part d'aquest electorat (26,8%) es declara independentista, mentre que un 24,4% es mostra conforme amb l'actual estatus quo autonòmic. Per últim un 4,9% dels votants de Podem preferirien menys autonomia per Catalunya que l'actual.

Taula 3. Comparació de les diferències de les mitjanes dels electorats en la preferència de relacions territorials (1-4)

Electors dels	Mitjana	Mitjana	Diferència de les	<i>d</i> de	Magnitud
---------------	---------	---------	-------------------	-------------	----------

partits (A-B)	Electorat A	Electorat B	mitjanes $\bar{x}$	Cohen d	de la diferència
ERC-Comuns	3,44	2,82	0,62	0,87	Gran
ERC-CUP	3,44	3,66	0,22	0,30	Petita
ERC-Podem	3,44	2,93	0,51	0,70	Moderada
Comuns-CUP	2,82	3,66	0,84	1,16	Gran
Comuns-Podem	2,82	2,93	0,11	0,14	Trivial
CUP-Podem	3,66	2,93	0,73	0,92	Gran

Analitzant les mitjanes d'aquestes preferències territorials (nominals transformades en numèriques), a la Taula 3, tornem a observar una certa dualitat entre els la parella d'electorats majoritàriament independentistes, ERC-CUP, i la parella d'electorats majoritàriament federalistes, Comuns-Podem. Mentre la primera parella presenta una diferència petita entre les seves mitjanes (0,30), la diferència en el cas dels electorats de Comuns i Podem, en aquest aspecte, és purament trivial (0,14). Si comparem entre ells els electorats majoritàriament independentistes amb els majoritàriament federalistes, trobem grans diferències, especialment si comparem l'electorat de la CUP amb els votants de Comuns (1,16) o Podem (0,92) on les diferències són molt rellevants. La diferència entre les mitjanes dels electorats d'ERC i Comuns (0,87) és lleugerament inferior, tot i seguir sent molt rellevant. En canvi, la diferència entre els electorats d'ERC i Podem (0,70), tot i ser bastant rellevant, és més moderada.

5.4. *Simpatia mútua*

En aquesta taula, hem calculat, d'una banda, la simpatia mitjana que mostra cada electorat cap als altres electorats que podrien arribar a formar part d'aquesta coalició i, d'altra banda, la simpatia de cada un d'ells respecte als electorats de tots els partits que concorren a les eleccions generals a Catalunya, incloent-hi tant els que podrien formar part de la coalició com la resta⁵.

Taula 4. Grau de simpatia cap als electorats de la coalició i cap als electorats dels partits del sistema

Electorat	Simpatia mitjana cap als altres electorats de la coalició (0-10)	Simpatia mitjana cap als electorats de tots els partits electorals (0-10)
ERC^{*6}	5,54	4,08
Comuns-Sumar*	5,97	4,17
CUP*	6,19	4,00
Podem	6,57	4,58

Els resultats de la taula mostren diferències notables pel que fa a la simpatia entre els electorats dels diferents membres de la coalició. Els votants d'ERC amb una simpatia mitjana de 5,54 cap a Comuns i CUP, són aquells que mostren un menor grau de simpatia envers la resta d'electorats de la coalició, tot i ser un valor superior a 5. En el cas dels electorats de Comuns-Sumar i la CUP, la simpatia mitjana cap a la resta d'electorats de la coalició és propera al 6, sent superior en el cas dels votants de la CUP (5,97 i 6,19 respectivament). Per últim, el grau simpatia dels votants de Podem respecte als altres tres electorats es situa per sobre dels casos anteriors amb un 6,57. Observem doncs que els electorats més petits són aquells que mostren un major grau de simpatia cap a la resta d'electorats d'aquest espai. Mentre que els votants d'ERC són aquells que es mostren menys simpatia cap als altres tres electorats.

⁵ Veure taules específiques de cada electorat a l'annex.

⁶ *Per calcular les simpaties dels electorats d'ERC, Comuns i CUP, no s'ha tingut en compte la seva simpatia cap a Podem, degut a que no constava a les opcions de la pregunta del qüestionari.

Referent a les simpaties mitjanes de cada un d'aquests electorats cap a tots els partits que es presenten a les eleccions generals, de dins i fora de la coalició, els resultats cauen fins a valors propers al 4 sobre 10, fet que indica un menor grau de simpatia cap als electorats dels partits externs a aquesta hipotètica coalició que, en la majoria de casos, són valorats amb notes inferiors a 5. L'excepció en aquesta valoració és l'electorat del PSC, per qui tots els votants de partits de la coalició mostren una simpatia superior a 5, a excepció dels votants de la CUP.

6. Conclusions

Acabada l'anàlisi, a més de la revisió de la literatura anterior, tenim prou evidències per poder respondre la pregunta de recerca d'aquest treball. Abans, però, és necessari elaborar una recapitulació tant del marc teòric com dels resultats de l'apartat empíric en relació a les hipòtesis.

En el marc teòric, hem constatat, en primer lloc, que els quatre partits, tot i ser diferents entre ells, formen part d'un mateix espai ideològic, d'esquerres i sobiranista. De la primera part del marc teòric subratllem també la influència dels eixos ideològic i nacional en el comportament d'aquests partits i dels seus electorats i el fet que, en els darrers anys, el primer d'aquests dos eixos ha guanyat influència. En segon lloc, referent als factors que condicionen l'èxit electoral d'una coalició, destaquem la similitud ideològica entre els seus membres com el més determinant d'ells, tot i tenir en compte altres factors com l'asimetria o el grau de simpatia mútua.

Podem extreure diverses conclusions de l'apartat d'anàlisi que ens ha servit per posar a prova les diferents hipòtesis. En primer lloc, les dades donen suport a la primera hipòtesi (**H1**): No existeixen diferències ideològiques substantives, en l'eix esquerra-dreta, entre els electorats dels partits a l'esquerra del PSC-PSOE a Catalunya. En general, les diferències entre aquests són petites i poc rellevants, a excepció de l'electorat de Podem que es troba moderadament distanciat dels electorats d'ERC i de Comuns-Sumar.

En segon lloc, les dades també són coherents amb la segona hipòtesi (**H2**). En l'eix nacional (escala de catalanisme), existeixen diferències substantives entre els electorats. En aquest cas, trobem una dualitat si comparem els electorats d'ERC i la CUP, situats en posicions molt catalanistes, amb els electorats de Comuns i Podem, més moderats i gairebé idèntics en aquesta escala. Tanmateix, mentre que les diferències entre aquest segon binomi i l'electorat de la CUP són extremadament rellevants, destaquem que les diferències entre els votants d'ERC amb els de Comuns i Podem són més moderades.

En tercer lloc, la tercera hipòtesi (**H3**) apuntava a una dualitat, similar a la del cas anterior, entre els dos electorats dels partits independentistes, ERC i CUP, i els dos electorats dels partits federalistes, Comuns-Sumar i Podem. En gran mesura, les dades donen suport a aquesta hipòtesi. Mentre que els votants d'ERC i CUP són molt similars i els votants de Comuns i Podem són gairebé idèntics, en aquesta qüestió; hi ha diferències molt rellevants a l'hora de comparar aquestes dues parelles entre elles. Especialment, l'electorat "cupaire", amb un percentatge molt alt de votants independentistes, mostra grans diferències respecte els electorats de Comuns i Podem. L'electorat d'ERC, per la seva banda, també presenta diferències molt rellevants amb els votants dels Comuns, tot i que les seves diferències amb els votants de Podem són més moderades.

Per últim, les dades també són coherents amb la quarta hipòtesi (**H4**). Efectivament, la simpatia mútua entre els electorats a l'esquerra del PSC-PSOE és major que la simpatia d'aquests electorats envers els electorats de la resta de partits del sistema. Si posem el focus a cada electorat, observem que són els electorats més petits, a diferència d'ERC, aquells que mostren més simpatia cap als altres membres de la hipotètica coalició. Fet que pot implicar una major facilitat a l'hora de retenir els votants dels partits més petits en cas de dur-se a terme la coalició.

A l'hora de respondre a la pregunta de si els electorats catalans a l'esquerra del PSC-PSOE són similars entre ells, podem afirmar, d'una banda, que sí que ho són pel que fa a l'eix esquerra-dreta, donades les similituds dels electorats en aquest eix. D'altra banda, en l'eix nacional i en les preferències de relacions territorials entre Catalunya i Espanya, hi ha diferències rellevants, especialment entre els votants de la CUP i el binomi dels electorats de Comuns i Podem. També trobem diferències rellevants entre aquest binomi i l'electorat d'ERC, tot i que en algunes ocasions més moderades.

Aquestes diferències farien difícil que una coalició electoral d'aquests partits aconseguís mobilitzar amb èxit tots els quatre electorats. El factor d'asimetria entre els seus membres -amb ERC sent el partit, d'entre els quatre, amb més envergadura a Catalunya i Sumar-Comuns sent la quarta força al Congrés dels Diputats- podria desmobilitzar l'electorat de la CUP, partit petit de la coalició amb un electorat que presenta diferències molt significatives respecte la resta en l'eix nacional i les preferències territorials.

En cas que es volgués dur a la pràctica la coalició en unes eleccions generals, tot i la dificultat per mobilitzar els quatre electorats, les probabilitats d'èxit electoral de la coalició podrien augmentar si els partits arribessin a uns acords de mínims, en relació a les qüestions territorials. A més, considerant el factor d'asimetria, a l'hora de negociar el programa i les llistes electorals, si els partits més grans de la coalició tenen en compte els interessos i demandes dels partits petits, probablement la coalició tingui més facilitats per aconseguir el suport dels electorats més petits, en aquest cas els electorats de la CUP i Podem, votants més distants ja sigui en l'eix nacional o bé en l'eix esquerra-dreta.

En qualsevol cas, les diferents formacions polítiques necessitarien arribar a consensos representatius de la part de la ciutadania a la qual representen, podent-se considerar l'opció de dur a terme algun procés participatiu amb militants, simpatitzants i persones a títol individual per facilitar aquest acostament de posicions i enviar senyals als votants de la possible confluència entre ells. Tanmateix, les diferències entre els diferents electorats en l'eix nacional i territorial segueixen sent rellevants, dificultant una coalició a quatre. Alternativament, es podrien donar altres coalicions, com la reunificació de Comuns-Sumar i Podem, amb electorats molt similars, o una eventual confluència entre aquest espai i ERC, en què les tres forces anteriors haurien d'evitar una fuga de votants cap a la CUP o l'abstenció. Una coalició entre ERC i la CUP també tindria possibilitats de mobilitzar amb èxits els dos electorats, donada la similitud ideològica entre ells en tots els aspectes.

Referent a les limitacions d'aquest treball, d'una banda, la més evident és el reduït nombre de casos d'intenció de vot a alguns partits. Tot i tractar-se d'una mostra representativa, el nombre de casos d'intenció de vot al Congrés de Comuns-Sumar, CUP i Podem, és

inferior al 5% de la mostra en tots tres casos⁷. Seria necessari un nombre de casos superior per poder dur a terme un anàlisi amb resultats més significatius.

D'altra banda, hi ha dues altres limitacions d'aquest estudi que podrien veure's resoltes ampliant la investigació. La primera d'elles, és saber quines són les principals preocupacions dels diferents electorats. L'altra limitació és la necessitat d'ampliar el focus i comparar tots els electorats a l'esquerra del PSOE arreu de l'Estat Espanyol, per analitzar la compatibilitat, dels diferents electorats en un front ampli d'esquerres estatals no només de Catalunya. Una altra possible futura via d'investigació, seria replicar aquest estudi amb els electorats d'aquests partits a les eleccions al Parlament de Catalunya, arena parlamentària on una coalició d'aquests actors podria disputar la victòria dels comicis.

---

⁷ La intenció de vot a Comuns-Sumar només compta de 83 casos (un 4,2% de la mostra). En el cas de la CUP són 60 casos (un 3% de la mostra) i, en el cas de Podem, són 47 casos (un 2,4% de la mostra). Aquest problema no afecta a la intenció de vot d'ERC, que compta amb 283 casos (un 14,1% de la mostra).

7. Referències i bibliografia

Alcobendas, M. (2025, 2 de novembre). *La petició d'Ada Colau que ha fet enfurismar ERC (i que també comparteix Rufián)*. ARA. Recuperat de https://www.ara.cat/politica/peticio-d-ada-colau-fet-enfurismar-erc-tambe-comparteix-rufian_1_5546072.html (ara.cat)

Anduiza Perea, E., & Bosch, A. (2004). *Valores políticos y voto* (Cap. 5). En *Comportamiento político y electoral*. Ariel.

Barberà, O., & Correa, P. (2018). *Los partidos políticos en España*. En J. M. Reniu (Ed.), *Sistema político español* (2ª ed., pàg. 313-340). Huygens Editorial.

Barrio, A., Rodríguez-Teruel, J., & Barberà, O. (2011). *La fuerza de los partidos de ámbito no estatal en España (1977-2008)*. En P. Biglino & C. Mapelli (Eds.), *Garantías del pluralismo territorial* (pp. 309-334). Centro de Estudios Políticos y Constitucionales.

Bartomeus Bayés, O. (2018). *El terratrèmol silenciós: relleu generacional i transformació del comportament electoral a Catalunya*. Vic: Eumo Editorial.

Blais, A., & Carty, R. K. (1991). *The psychological impact of electoral laws: Measuring Duverger's elusive factor*. *British Journal of Political Science*, 21(1), 79–93.

Boix, C. (1999). *Setting the rules of the game: The choice of electoral systems in advanced democracies*. *American Political Science Review*, 93(3), 609–624.

Cox, G. (1997). *Making votes count: Strategic coordination in the world's electoral systems*. Cambridge: Cambridge University Press.

Culla, J. B. (2017). *El tsunami: Com i per què el sistema de partits català ha esdevingut irreconeixible*. Barcelona: Pòrtic.

Equipo Piedras de Papel. (2015). *Aragón es nuestro Ohio. Capítol 24: La falsa historia de un ladrón llamado D'Hondt*. El Hombre del Tres.

Font, M. (2025, 25 de maig). *Dos anys de les eleccions municipals que van avançar el canvi de cicle polític a Catalunya*. Público. Recuperat de <https://www.publico.es/public/dos-anys-les-eleccions-municipals-avancar-canvi-cicle-politic-catalunya.html>

Garrido, A., et al. (2021). *Polarización afectiva en España*. Revista Más Poder Local, (45), 21-40.

Garry, J. (2007). *Making 'party identification' more versatile: Operationalising the concept for the multiparty setting*. Electoral Studies, **26**(2), 346–358. <https://doi.org/10.1016/j.electstud.2006.07.003>

Golder, S.N. (2005). *Pre-electoral coalitions in comparative perspective: A test of existing hypotheses*. Electoral Studies 24(4): 643–664.

Golder, S.N. (2006). *Pre-electoral coalition formation in parliamentary democracies*. British Journal of Political Science 36(2): 193–212.

Gschwend, T., & Hooghe, M. (2008). *Should I stay or should I go? An experimental study on voter responses to pre-electoral coalitions*. *European Journal of Political Research*, 47, 556–577. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6765.2008.00787.x>

Hortala-Vallve, R., Meriläinen, J., & Tukiainen, J. (2024). *Pre-electoral coalitions and the distribution of political power*. *Public Choice*, 198(1–2), 47–67. <https://doi.org/10.1007/s11127-023-01109-1>

Llop Guiteras, X. (2023, 3 de juliol). *La polarització afectiva a Catalunya: factors i impacte en el vot i al suport a la secessió* [Trellat de fi de grau, Universitat Pompeu Fabra]. Repositori UPF. <http://hdl.handle.net/10230/57520>

Mayordomo, C. (2021). *Diferencias de género y edad en la polarización afectiva española: ¿Quién está más polarizado?* *Revista Más Poder Local*, (45), 147–161.

Mira, G. (2025, 23 de noviembre). *Rufián propone un frente común de izquierdas también para Cataluña*. *El Món*. Recuperat de <https://elmon.cat/es/politica-es/partidos/rufian-propone-un-frente-comun-de-izquierdas-tambien-para-cataluna-1085729/> (elmon.cat).

Rigol Baulenas, A. (2025, 18 de desembre). *Catalunya aprova l'esperada llei que regula els lloguers de temporada*. *ARA*. Recuperat de https://www.ara.cat/economia/llum-verda-llei-regular-lloguer-temporada-catalunya_1_5595969.html

Rocha, C. (2025, 4 de mayo). *“Un frente amplio con imposiciones está llamado al fracaso, como pasó con Sumar y UP”*. *El Confidencial*. Recuperat de https://www.elconfidencial.com/espana/2025-05-04/entrevista-maillo-frente-amplio-imposiciones-fracaso-sumar-podemos_4119863/

Rocha, C. (2025, 6 de agosto). *Rufián y su frente plurinacional agitan a la izquierda y reabren el debate de la unidad. El Confidencial*. Recuperat de https://www.elconfidencial.com/espana/2025-08-06/rufian-frente-plurinacional-izquierda-debate-unidad_4186566/ (elconfidencial.com)

Rodríguez-Teruel, J. & Barrio, A. (2018). *El sistema de partidos multinivel en España*. En J. M. Reniu (Ed.), *Sistema político español* (2ª ed., pp. 343-361). Huygens Editorial.

Tardà, J. (2025, 5 d'agost). *Rufián, ERC y la unidad de la izquierda. El Periódico*. Recuperat de <https://www.elperiodico.com/es/opinion/20250805/rufian-erc-unidad-izquierda-120375580> (elperiodico.com)

Torcal, M. (2023). *De votantes a hooligans: la polarización política en España*. Los Libros de la Catarata.

Wagner, M. (2021). *Affective polarization in multiparty systems. Electoral Studies*, 69. <https://doi.org/10.1016/j.electstud.2020.102199>

8. Annexos

Taula de variables

Variable	Unitats/Etiquetes	Pregunta a l'enquesta
<p>Escala ideològica (esquerra-dreta)</p> <p>(Variable dependent)</p>	<p>Escala 0-10:</p> <p>0= Extrema esquerra</p> <p>10= Extrema dreta</p>	<p>31. Quan es parla de política, normalment s'utilitzen les expressions esquerra i dreta. Em pot dir on s'ubicaria vostè en una escala del 0 al 10, en la qual el 0 significa extrema esquerra i el 10 extrema dreta?</p>
<p>Escala de catalanisme</p> <p>(Variable dependent)</p>	<p>Escala 0-10:</p> <p>0= Mínim catalanisme</p> <p>10= Màxim catalanisme</p>	<p>35. Em pot dir on s'ubicaria vostè en l'escala següent, en la qual el 0 significa mínim catalanisme i el 10 màxim catalanisme?</p>
<p>Preferència de relacions territorials entre Catalunya i Espanya</p> <p>(Variable dependent)</p>	<p>1= Una regió d'Espanya</p> <p>2= Una comunitat autònoma d'Espanya</p> <p>3= Un estat dins una Espanya federal</p> <p>4= Un estat independent</p>	<p>38. Pel que fa a les relacions entre Catalunya i Espanya, com creu que hauria de ser aquesta relació?</p>
<p>Simpatia pels votants dels diferents partits</p> <p>(Variable dependent)</p>	<p>Diferència mitjana entre els valors de simpatia:</p> <p>0= Molta antipatia</p> <p>10= Molta simpatia</p>	<p>42. A vostè personalment, quins sentiments de simpatia o antipatia li generen cadascun dels grups següents, en una escala del 0 al 10, en la qual el 0 és molta antipatia i el 10 molta simpatia?</p>
<p>Intenció de vot al Congrés dels Diputats</p> <p>(Variable dependent)</p>	<p>(...)</p> <p>- ERC Esquerra Republicana de Catalunya</p> <p>- CUP Candidatura d'Unitat Popular</p>	<p>51. Si demà se celebressin eleccions al Congrés dels Diputats, a quin partit o coalició votaria?</p>

independent)	- Podemos - Sumar - En Comú Podem	
---------------------	--------------------------------------	--

Taules de T-Test amb d de Cohen per mesurar les distàncies en les diferents variables

1) Escala ideològica

1.1) Diferència en l'escala ideològica entre ERC i Comuns-Sumar

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Ideologia_0_10	t de Student	0.698	361	0.486	d de Cohen	0.0876

Anotació. $H_a: \mu_{ERC} \neq \mu_{Comuns-Sumar}$

1.2) Diferència en l'escala ideològica entre ERC i CUP

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Ideologia_0_10	t de Student	-3.21*	338	0.001	d de Cohen	-0.460

Anotació. $H_a: \mu_{CUP} \neq \mu_{ERC}$

* La Prova de Levene és significativa ($p < 0.05$) suggerint una violació del supòsit de variàncies iguals

1.3) Diferència en l'escala ideològica entre ERC i Podem

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Ideologia_0_10	t de Student	3.84	326	< .001	d de Cohen	0.605

Anotació. $H_a: \mu_{ERC} \neq \mu_{Podem}$

1.4) Diferència en l'escala ideològica entre Comuns-Sumar i CUP

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Ideologia_0_10	t de Student	-2.20 *	139	0.030	d de Cohen	-0.375

Anotació. $H_0: \mu_{CUP} = \mu_{Comuns-Sumar}$

* La Prova de Levene és significativa ($p < 0.05$) suggerint una violació del supòsit de variàncies iguals

1.5) Diferència en l'escala ideològica entre Comuns-Sumar i Podem

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Ideologia_0_10	t de Student	3.07	127	0.003	d de Cohen	0.562

Anotació. $H_0: \mu_{Comuns-Sumar} = \mu_{Podem}$

1.6) Diferència en l'escala ideològica entre CUP i Podem

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Ideologia_0_10	t de Student	0.565 *	104	0.573	d de Cohen	0.111

Anotació. $H_0: \mu_{CUP} = \mu_{Podem}$

* La Prova de Levene és significativa ($p < 0.05$) suggerint una violació del supòsit de variàncies iguals

2) Escala de catalanisme

2.1) Diferència en l'escala de catalanisme entre ERC i Comuns-Sumar

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Catalanisme_0_10	t de Student	5.39	361	< .001	d de Cohen	0.683

Anotació. $H_a: \mu_{ERC} \neq \mu_{Comuns-Sumar}$

2.2) Diferència en l'escala de catalanisme entre ERC i CUP

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Catalanisme_0_10	t de Student	1.54	340	0.125	d de Cohen	0.220

Anotació. $H_a: \mu_{CUP} \neq \mu_{ERC}$

2.3) Diferència en l'escala de catalanisme entre ERC i Podem

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Catalanisme_0_10	t de Student	4.50	327	< .001	d de Cohen	0.716

Anotació. $H_a: \mu_{ERC} \neq \mu_{Podem}$

2.4) Diferència en l'escala de catalanisme entre Comuns-Sumar i CUP

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Catalanisme_0_10	t de Student	4.98	137	< .001	d de Cohen	0.854

Anotació. $H_a: \mu_{CUP} \neq \mu_{Comuns-Sumar}$

2.5) Diferència en l'escala de catalanisme entre Comuns-Sumar i Podem

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Catalanisme_0_10	t de Student	0.148	124	0.883	d de Cohen	0.0273

Anotació. $H_a: \mu_{Comuns-Sumar} \neq \mu_{Podem}$

2.6) Diferència en l'escala de catalanisme entre CUP i Podem

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Catalanisme_0_10	t de Student	4.47	103	< .001	d de Cohen	0.880

Anotació. $H_0: \mu_{CUP} = \mu_{Podem}$

3) Preferència de relacions territorials entre Catalunya i Espanya

3.1) Diferència de preferències territorials entre ERC i Comuns-Sumar

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Preferència_Relacions_CAT_ESP	t de Student	6.81	348	< .001	d de Cohen	0.871

Anotació. $H_0: \mu_{ERC} = \mu_{Comuns-Sumar}$

3.2) Diferència de preferències territorials entre ERC i CUP

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Preferència_Relacions_CAT_ESP	t de Student	2.03	324	0.043	d de Cohen	0.300

Anotació. $H_0: \mu_{CUP} = \mu_{ERC}$

3.3) Diferència de preferències territorials entre ERC i Podem

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Preferència_Relacions_CAT_ESP	t de Student	4.18	310	< .001	d de Cohen	0.701

Anotació. $H_0: \mu_{ERC} = \mu_{Podem}$

3.4) Diferència de preferències territorials entre Comuns-Sumar i CUP

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Preferència_Relacions_CAT_ESP	t de Student	6.60	132	< .001	d de Cohen	1.16

Anotació. $H_0: \mu_{CUP} = \mu_{Comuns-Sumar}$

3.5) Diferència de preferències territorials entre Comuns-Sumar i Podem

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Preferència_Relacions_CAT_ESP	t de Student	-0.721	118	0.472	d de Cohen	-0.139

Anotació. $H_0: \mu_{Comuns-Sumar} = \mu_{Podem}$

3.6) Diferència de preferències territorials entre CUP i Podem

Prova T per a Mostres Independents

		Estadístic	gl	p		Intensitat de l'efecte
Preferència_Relacions_CAT_ESP	t de Student	4.44	94.0	< .001	d de Cohen	0.917

Anotació. $H_0: \mu_{CUP} = \mu_{podem}$

4) Grau de simpatia cap als electorats de la coalició i cap als electorats dels partits del sistema

Taula 4.1. Simpatia mitjana de l'electorat d'ERC cap a la resta d'electorats

	Partits Coalició	Partits Sistema
Comuns	5,51	5,51
CUP	5,56	5,56
PP	x	1,99
PSC-PSOE	x	5,61
Junts x Cat.	x	5,07
Vox	x	0,75
Simpatia Mitjana	5,54	4,08

Taula 4.2. Simpatia mitjana de l'electorat de Comuns-Sumar cap a la resta d'electorats

	Partits Coalició	Partits Sistema
ERC	6,4	6,4
Comuns	5,98	5,98
PP	x	1,63
PSC-PSOE	x	4,49
Junts x Cat.	x	4,48
Vox	x	1
Simpatia Mitjana	6,19	4,00

Taula 4.3. Simpatia mitjana de l'electorat de la CUP cap a la resta d'electorats

	Partits Coalició	Partits Sistema
ERC	6,4	6,4
Comuns	5,98	5,98
PP	x	1,63
PSC-PSOE	x	4,49
Junts x Cat.	x	4,48
Vox	x	1
Simpatia Mitjana	6,19	4,00

Taula 4.4. Simpatia mitjana de l'electorat de Podem cap a la resta d'electorats

	Partits Coalició	Partits Sistema
ERC	6,4	6,4
Comuns	6,93	6,93
CUP	6,39	6,39
PP	x	2,4
PSC-PSOE	x	5,38
Junts x Cat.	x	3,67
Vox	x	0,87
Simpatia Mitjana	6,57	4,58

Accés a les dades emprades

A partir del següent enllaç, podeu accedir al baròmetre d'opinió del CEO de novembre de 2025, d'on s'han extret totes les dades de la part empírica:

<https://ceo.gencat.cat/ca/barometre/detall/index.html?id=9928>